

TÄHKEKE

NR. 8

1978

Pioneer on visa
õppimises,
töös ja
spordis

ÜKS- KAKS- KOLM

Silmad suured, oli klass vaadanud pikka mereväelasemundris meest, kes õpetaja saatel oli üle ukse astunud. «Lapsed,» oli öelnud õpetaja. «Seltsimees kapten tuli kaugelt külmalt Põhja-merele oma vana kooli vaatama. Kaksikümmend viis aastat tagasi kirjutas ta siin sellelesamale tahvli-le, avas korrapidajana neidsamu aknaid, mida teie avate, ja ruttas pärast kellahelinat õue, nagu teie ruttate, ainult muidugi ei huilanud ta seejuures tuletõrjeauto kombel ega jooksnud oma kaaslasti pikali.» «Armsad lapsed,» oli veel õpetaja öelnud. «Eile me rääkisime sellest, et varsti saavad teist pioneerid. Ja sellest, et pioneerid on, nagu üks nende

seaduski ütleb, visad ja töökad. Kui seltsimees kapten meie koolis käis, olid tema ja ta sõbrad kindlasti just niisugused pioneerid. Kas palume seltsimees kaptenit midagi neist päevadest meenutada!» Ja õpetaja oli andnud käega märku, ja lapsed olid öelnud kooris «jaa!», ja nüüd seltsimees kapten rääkis.

«Kui mina käisin siin koolis,» rääkis seltsimees kapten, «oli meie klassis üks poiss, keda kutsuti Tedremunaks. Üldiselt oli ta niisugune nagu kõik poisid, nagu teiegi olete. Juhtus, et ta vahetundidel huilgas üleliia kõvasti. Tuli ette, et ta trepil ja koridoris jooksis oma kaaslasti pikali. Ainult selle poolest oli ta natuke isemoodi, et ta teadis juba siis, kelleks ta tahab saada. See poiss, see Tedremuna nimelt, teadis, et ta tahab saada lenduriks. Nojah, aga samuti teadis ta, et lenduriks õppima võetakse ainult terveid ja tugevaid poisse. Niisuguseks poisiks tema end lugeda ei saanud. Tema oli haiglane ja nõrga-võitu. Igal sügisel oli ta hädas gripiga. Ja igal talvel angiiniga.»

«Kas läkaköhaga ka?» küsis pika kaelaga kahvatu poiss esimesest pingist. «Läkaköhaga ka.»

«Kas mumpsiga ka!» tõstis puravikku meenutav priske poiss tagumises pingis käe püsti.

«Mumpsiga ka. Kõik haigused, nii palju kui neid olemas on, otsisid alati Tedremuna üles. Ja see käis seni niiviisi, kuni meie Tedremuna otsustas arsti soovitusel teistmoodi elama hakata. Ta alustas sellest, et hakkas end hommikul külma veega karastama. Ja võimlema ja jooksuma. See ei olnud tal sugugi kerge. Mõnikord hommikul ei tahtnud ta voodist väljagi tulla, mis siis veel võimlemisest või jooksmisest rääkida. Aga siis ta luges sosinal «üks-kaks-kolm», viskas teki pealt ja sai niiviisi ühe ropsuga endast võitu. Hiljem hakkas ta ka muudel puhkudel «üks-kaks-kolm» lugema. Siis, kui ei olnud tahtmist matemaatikaülesande kallale asuda. Või ingliskeelset luuletust pähe õppida. Alati leidub tegemist, milleks erilist soovi ei ole, aga mida siiski on tarvis teha.»

Natuke aega püsis klassis vaikus. Siis küsis rabe hääleke:

«Kas see poiss... see Tedremuna... Kas ta sai terveks ja tugevaks!»

Külaline pööras pilgu esimesse pinki.

«Ma ütleksin küll nii. Igatahes võin ma kinnitada, et haigused hoiavad temast õige kaugele.»

«Aga kas tal nüüd lennuk on! Kas ta üle ookeani on käinud! Kas ta jäämägesid ja jääkarusid on näinud!»

Korraga oli klass häält täis. Ja keegi ei kuulnud, ka mitte kapten, kelle tuultest pargitud põskedel oli äkki lõõnud õhetama tihe kimp pisikesi tedre-tähti, kuidas puraviku moodi poiss tagumises pingis endamisi sosistas:

«Üks-kaks-kolm.»

JÜRI RANT

Hüvasti, lasteaed!

Tädi Eva ja tädi Malle, tädi Ülle ja tädi Vaike seisid lastepäevakodu trepil ning löid käsi kokku.

«Kas see on tõesti Sven, kes praegu väravast tuleb!» hüüdis tädi Eva. «Kui tähtsa näoga ta on!»

Tädi Ülle imestus oli veelgi suurem, kui ta müra-
karu Eppu tulemas nägi. Epul oli seljas sinine
pihikseelik, jalas säravpuhtad põlvikud. Täna oli
Epp vaikne ja tõsine. Tuli kasvataja juurde ning
kinkis talle suure kimbu rukkililli.

«Ise korjasin . . . Eile maal vanaema pool,» sosis-
tas Epp ning oligi läinud. Väravast aga vooris
lapsi aina juurde. Kõigil koolivormid seljas ja
kirevad lillekimbud käes. Kõik üleöö nagu suu-
remaks sirgunud ning tõsisemaks saanud. Nad
tulid viimast korda lasteaeda.

Ka kasvatajad olid täna teistmoodi. Isegi veidi
kurvad. Küllap tulid meelde päevad, mil nad
neidsamu lapsi pisikestena vastu võtsid. Mõni
poiss ja tüdruk tegi alles esimesi samme, ütles
esimesi sõnu. Aeg läks ruttu, nüüd on kõik laste-
aiamängud mängitud, lasteaiatarkused teada,
tulebki kooli saata. Aga kasvatajatel on kahju
oma lapsi ära lasta, sest nad on nii südame külge
kasvanud.

«Jääme ootama esimest koolivaheaega,» ütles
juhatajatädi, kui oldi koos kaskedega ehitud
peosaalis. «Siis tulete uudiseid rääkima ja tun-
nistusi näitama. Kindlasti on seal kirjas ainult
head hinded.»

Lasteaiatunnistusel veel hindeid pole. On vaid
kõikide kasvatajate nimed ja head soovid. Et
aastate möödudeski meenuksid inimesed, kes
pikki päevi ema eest olid. Ehk tuleb seegi

meelde, kuidas karujõmm jonnis ja Kröll vigu-
reid tegi, kuidas mänguasjad elasid . . .

Lisaks tunnistusele sai iga laps koolimütsi, rinda
lasteaiamärgi ja kätte suure paki töid, mis siin
kasvatajatädi abiga tehtud.

Ka lastel olid tädid kingitused varuks. Alus-
tas Kristel:

«Kes hoolitsev ja hell kui ema,
kes laste meelest kõige kenam,
kes kooliks vajalikku tarkust õpetab,
kes alati kõik riid-tülid lõpetab,
kes lastega käib mängult ära Kuul,
kes õmbleb, joonistab ning teeb veel palju
muud?»

«Kasvataja!» hüüdsid lapsed vastuseks ja kõi-
kide kasvatajate süled said lilli täis.

Et ees ootab kool, siis olid järgmised luuletused
ja laulud koolist ning seal algavast tähtsast tööst.
Emadele ja isadele, kasvatajatele ja külalistele,
kõikidele, kes saalis, lubati kiiresti suureks kas-
vada, hästi õppida ja alati sõnakuulelik olla.
Arvi ja Ingrid, Priit ja Maarika, Sven ja Epp
tantsisid sõprustantsu nendega, kes veel laste-
aeda jäävad. Koos vanematega peeti mitu võist-
lusmängu.

Saali nurka roheliste kaskede varju oli peitu
pugenud soovide puu. Tauno võttis ühe oksa-
kese küljest kollase sedeli ning luges: «Soovin
väga head pinginaabrit.» Aga Epu soov tegi
kõikidele nalja. «Soovin endale kõrge kontsaga
kingi,» oli Epu sedelile kirjutatud.

Nõnda mürades ja morsiluaas istudes läks aeg
kiiresti. Kojuminekuks tehti hanerivi. Võeti üks-
teisel käest kinni ja joosti läbi kõik lastepäeva-
kodu ruumid. Lehvitati nukuperele kappides,

silitati krässuskarvalisi kutsusid, vaadati viimast
korda hoovimajja, lükati isegi kiik käima.

Kui kõikidel kasvatajatel olid kaelad kangeks
kallistatud ja neid varsti vaatama tulla lubatud,
hüüdsid lapsed üheskoos: «Hüvasti, lasteaed!»

AGNES JÜRGENS

Illustreerinud ELLE TIKERPÄE

Minu luik

Mees sellel pildil on HEINO VÄLI. Kass sellel pildil on Ramapura. Kes teist on lugenud raamatut «Silver Üksilm, Felslandi hirmus mereröövel», on Ramapura juba natuke tuttav. Ramapura on nimelt üks selle raamatu tegelane, täpsemalt öeldes, kõrvaltegelane.

Kuuldavasti ei ole Ramapura oma kõrvaltegelase rolliga eriti rahul. Ja käivat oma peremehele visalt peale, et ammu oleks aeg temast peategelane teha. Ramapura nimelt soovivat, et tema elust ja seiklustest tuulisel Vilsandi saarel üks eraldi raamat kirjutataks. Raamat just väiksematele lastele.

Toimetuse andmetel Heino Väli siiani seda soovi ei ole veel täitma asunud. Ju tal on muid tegemisi. Aga nendele kõige noorematele lugejatele on ta kirjutanud küll. «Päevakoer ja Peegel ja Päevakoer», «Värb-Värvupoeg Värvuke», «Väike armas Barbara» — need raamatud on kõik mõeldud just noorematele koolilastele.

11. augustil saab HEINO VÄLI 50 aastaseks.

PALJU ÕNNE!

Sellel õhtul kiskus süda mere äärde. Oli juba detsembrikuu keskpaik, maa kahutas, laugjas rannariba oli suletud laia jäätriipu. Ent selle triibu taga sillerdas kuupaistes alles vaba vesi. Vilsandile talv tulekuga ei tõtta.

Toetasin selga vastu telefoniposti ja vahtisin hämusesse kaugusesse. Mere vaikse sosina sekka kuuldus sealt lindude hääli. Siis hakkas maa poolt kostma liuskavat tiivavuhinat — luigid lendasid Särgerahu vetelt Hauksaare lahele. Otsisin pilguga linnuparve, kuid kuuvalgus jäi napiks, et lendajaid sumeda taeva taustalt leida.

Äkki löid pea kohal kaheksa traadipaari robisevas tantsus rappuma, posti tipki tundus kõikuvat. Seejärel taas vaikus, milles vaid jõuliste tiivapaaride vuhisevad löögid, nüüd juba kaugel lahe kohal.

Äng tõusis kurku. Aimasin, mis oli sündinud. Kobasin taskuid — jah, lamp oli kaasas. Hakkasin mööda liinalust tõttamisi astuma.

Käisin neli ja pool postivahet, siis jäi ta mulle tasku!ambi valgussõõri: noor laululuik, valges kuues veel hulganisti määrdunudpruune lapsesulgi. Ta vaatas mind ainitisel pilgul, verenire põsel, veri hingamise rütmis kurgus kurisemas. Vahtisime teineteisele ärevalt ning nõutult otsa. Sirutasin arglikult käe teda paitama. Langetanud malbelt pea, laskis uhke lind seda tõrkumatult sündida.

Kustutasin lambi ja me jäime hakkjasse kuuvalgusse.

«Vähemasti sa elad!» laususin linnule kergendatult. «Ainult mõned millimeetrid päätsid sind kindlast hukust — hoobi traatidelt võtsid sa vastu oma tugeva nokakühmuga.»

Mu kergendustunne oli üürrike.

«Aga su vasak tiib on puseriti,» jätkasin ma süveneva murega.

«Kui ta ei ole murtud? Ja ülepea, mis edasi saab? Kui sa o'leksid koskel või hakk, võtaksin su kaenlasse ja läheksime külla abi nõutama. Ent sa oled selleks liiga suur ning raske, et sind kaks kilomeetrit süles tassida. Saafi pole mul aimugi, kuidas sa sellesse üldse suhtud. Või tuua kodunt kärü? Sellekski kuluks oma tubli pool tundi, aga sind siia üksi jätta ma ei tohi, sest on juba rebasetund. Juba on rebasetund, kas sa mõistad mind!»

Need murelikud sõnad ja rohkem veel ütlesin abitult maas lamavale linnule, oma elus esimesele luigele, kellel olin paitanud pead. Siis süüftasin uuesti lambi.

Lind tõusis. Ta nokk ulatus mu silmade kõrgusele. Mulle ho'atavalt näkku susistades avas ta tiivad, kakerdas paar rabelevat sammu ja vajus taas losakile.

Hingasin kergendatult: luige tiivad olid terved! Ta oli toibumas!

Ja ikkagi ei ole ma näinud abitumat lindu kui too merest lahti kistud

SÜDAPÄEV

Kadakasel rannamaal
 suur on sõravägi,
 kindral kivil vahti peab —
 kus on vaenlane? Kes teab,
 kus ta ennast peidab.
 Vägi maha heidab.
 Kasukad on kõigil üll,
 palav selles mundris küll,
 aga kord on range,
 olgu kuunus kange.
 Meri uhkab.
 Vägi puhkab.
 Eemalt vaatad, valge vaht —
 lambaid täis on lambalaht.

luik. Rusikasuurune kivi osutus talle ületamatuks, kõrkjavars kiskus tal tiivad risakile. Veejooneni oli napilt kolmsada meetrit; kui hiljem kella vaatasin, selgus, et olime seda maad käinud ligi kaks tundi. Me puhkasime ja läksime, läksime ja puhkasime jälle.

Nii jõudsim rannaäärsele lamedale adruvallile. Murelikult vaatasin jäätriipu. Kuidas pääseda sellest üle vabasse vette! Hakkasin luige jaoks jäässe rada murdma.

Pea valvsalt püsti, jälgis lind mind adruvallilt. Ja siis see sündis: vallil algas rabelemine, robinal tuiskas lind minust mööda ja sai lagedal rannaavarusel viimaks tuule tiibadesse. Juba vuhisesid jõulised tiivalöögid vaba vee kohal, kuni hääbusid kaugesse hämusesse silmapiiri. Aastaid olen ma kuulnud luigetiibade kohinat ja luikede tuututamist Vilsandi kohal. Ja pikkade aastate jooksul ei ole ma tüdinenud pilguga saatmast neid uhkeid ning kauneid linde. Sellest kuupaistelisest detsembriõhtust alates jälgin erilise hingevärinaga lendavat luigeparve. Vaatan ja küsin endamisi: kas äkki oled ka sina nende hulgas, minu luik!

Illustreerinud HELDUR LARETEI

«ÄRA VALETA!»

Käisime Vennikesega hilissuviseid lilli korjamas. Mina käisin, tema rohkem jooksis. Tal on head jalad, mis kunagi ei väsi. Silmad on Vennikesel veel paremad — juba eemalt kaugelt nägid ära lille või rohututi, mida uudistada, sest rohkem kui näha tahab Vennike teada.

«Vaata, missugused ilusad punased nupud! Kas see on ka lill?»

«On küll, punanupp,» tunnen taime ära.

«Aga see?» Vennikesel on peos väikeste kollaste õitega lill, niisuguseid kasvab teeveeres puhmastena.

«Käokannus. Näed, igal õiel on kannus.»

Vennike noogutab nõusolevalt.

«Kas seda ka tunned? Näe, kui palju õisi.»

«Kassisaba.»

«Kassisaba!? Sinist kassi ei ole olemas, kuidas siis saba saab sinine olla?» protesteerib Vennike.

«Sinist kassi ei ole jah,» pean tunnistama, «aga niisugune nimi on. Eks ta õisik näe saba moodi välja.»

Natukese aja pärast on Vennikesel jälle küsimus:

«Kas need karvased on mustnupud? Näe, mõnel on lillad õied ka?»

«Ei ole mustnupud. Need on arujumikad. Hästi ilusad, eks ole?»

«On küll.»

«Aga seda ma tean ise! See on karikakar,» jookseb Vennike valgeõilmelise kollase südamikuga lille juurde.

«Eksid,» vaidlen vastu, «hoopis härjasilm.»

«Kes see härg on?»

«Härg on veis. Suur, tige ja vägevate sarvedega.»

«Kas tal on valged silmad?»

«Ei ole. Küllap nimi on antud praemuna järgi. See ju ümberringi valge, kollane rebu keskel.»

«Ema ütles, et on karikakar. Karikakar on ilusam ka,» ei taheta minu pakutud nimega leppida.

Läheme edasi. Söödiservas kolletavad peenikeste karvaste varte otsas pisikesed õietutid. Vennike paneb neidki tähele.

«Ja mis lill see on?»

«Hunditubakas.»

«Ära valeta! Hundid ei suitseta!»

ANDRUSE LOOD

ANDRUS ON KÕIGE TUGEVAM

ÜKSKORD LÄKS KARU
METSJA JALUTAMA. HUNT
TULI VASTU, ÜTLES: «MA
SÖÖN SU ÄRA!»
KARU ÜTLES: «MA SÖÖN
SINU ÄRA!»
HAKKASID MAADLEMA...
ANDRUS OLI TUGEVAM!

PILVELAPSED

ÜKSKORD LÄKSID KÕIK PILVED ÜHE KÕIGE SUUREMA PILVE JUURDE NÕU PIDAMA. NAD PIDASID, PIDASID JA PIDASID NÕU, KAS VIIA PILVELAPSED LASTEAEDA VÕI MITTE. KÕIK SUURED PILVED OTSUSTASID PILVELAPSED LASTEAEDA VIIA. KUID VÄIKESED PILVELAPSED HAKKASID SIIS NII HALEDASTI NUTMA. NAD SADASID OMA NUTUVIHMAGA ANDRUSE MÄRIJAKS JA ANDRUS HAKKAS KA NUTMA. AGA ISSI EI USU SEDA, ET PILVELAPSED SELLEPÄRAST NUTAVAD, ET NEID LASTEAEDA VIIAKSE. SUUREL PILVEL HAKKAS VÄIKESEST PILVEST KAHJU... ANDRUST EI VIIDUDKI ENAM LASTEAEDA. JA SIIS OLI JÄLLE TORE OLLA!

Kolmeaastase **ANDRUSE** jutud kirjutas üles
vanaema **LEIDA PALUMÄE**

Illustreerinud ENE PIKK

LUGU ÕGARDITEMAA VALITSEJATEST

Kaugel muistsel Õgarditemaal, mis asus Vägijoogi hertsogiriigist pisut ida pool, oli esimeseks valitsejaks Õgard Seedija. Teda hüüti niimoodi sellepärast, et lisaks spagettidele¹ kugistas ta alla ka taldriku, mille ta imetlusväärse kergusega kohe ära seedis.

Teiseks valitsejaks sai Õgard Teine, kelle nimi oli Kolm Lusikat, sest suppi süües tarvitas ta alati kolme hõbelusikat korraga: kummaski käes üks, kolmandaga söötis teda kuninganna, ja häda talle, kui lusikas juhtus kaua tühi olema. Pärast Kolme Lusikat tõusid Õgarditemaa troonile, mis oli lükatud otse ööpäev läbi rikkalikult kaetud laua taha, järgmised valitsejad:

Õgard Kolmas ehk Suupiste;

Õgard Neljas ehk Parma Kotlet;

Õgard Viies ehk Täitmatu;

Õgard Kuues ehk Kalkunisööja;

Õgard Seitsmes ehk «Kas rohkem ei olegi?», kes pistis nahka isegi krooni, kuigi see oli kõige ehtsamast rauast;

Õgard Kaheksas ehk Juustukooruke, kes neelas alla laudlina, kuna ta selle pealt enam midagi ei leidnud;

Õgard Üheksas ehk Teraslõug, kes söi ära terve trooni koos kõikide patjadega.

Nii sellele kuningasoole lõpp tuligi.

¹) spagetid — pikad peened õõnsuseta makaronid

MAGAMA HEITES JA ÜLES TÕUSTES

Elas kord üks väike tüdruk, kes igal öhtul enne voodisse pugemist muutus pisikeseks-pisikeseks.

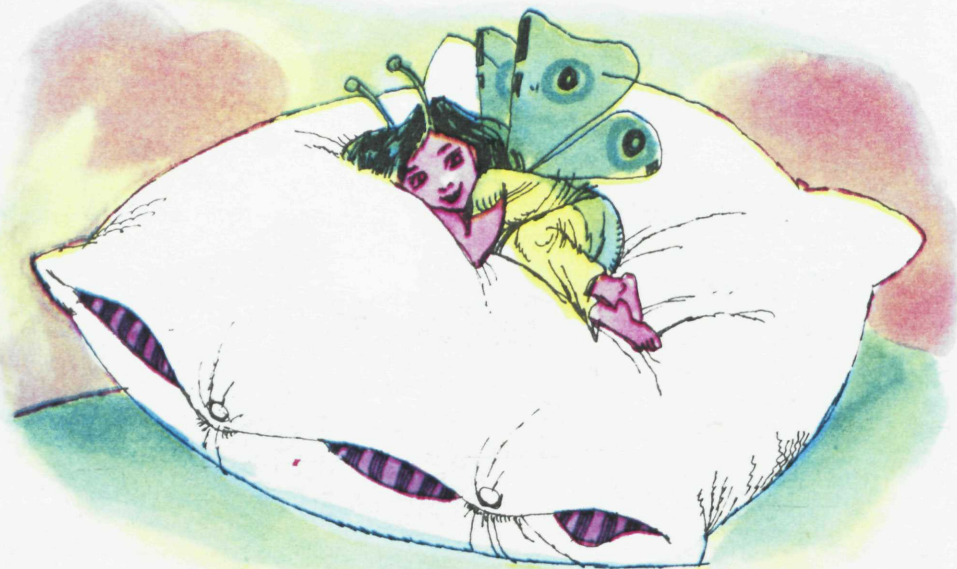
«Kuule, ema,» ütles ta, «ma olen nüüd sipelgas.»

Ja ema taipas, et on saanud paras aeg tütar magama panna. Päikesetõusu ajal ärkas tüdruk üles, kuid ta oli veel imetilluke, mahtus tervenisti padja peale ära ja kasvas üsna aeglaselt.

«Tõuse aga üles,» arvas ema.

«Ma ei saa ju,» kostis tüdruk vastu, «olen liiga väike. Praegu olen alles liblika-suurune. Oota, kuni ma natuke kasvan.» Õige varsti ta hüüdiski: «Noh, nüüd olen juba täitsa suur!»

Rõõmsalt kilgates hüppas tüdruk voodist välja ning uus päev oligi alanud.

MALLE PÄRN

*Keerukuju ja
Pimesikk*

KORD KOKKU SAID MÄNGUMURUL
KEERUKUJU JA PIMESIKK,

SEAL PIMESIKUL TULI TUJU —
TA TAHTIS MÄNGIDA KEERUKUJU.

Illustreerinud EDGAR VALTER

PIOMBINO KUULUS VIHM

Kord sadas Piombinos kompekke. Need olid suured nagu raheterad, ainult et värvilised: rohelised, sinised, violetsed, roosad. Keegi pistis lihtsalt niisama prooviks ühe rohelise tera suhu ja leidis, et see maitseb nagu piparmünt. Teine mekkis naljaviluks roosat ja see maitstes jälle nagu maasikas. «Need on ju kompekid!» hüüdsid lapsed. Ja kõik pistsid mööda tänavaid jooksu, et oma taskud täis saada. Kuid nad ei

jaksanud pooligi üles korjata, sest kompekke sadas kogu aeg juurde. Vihm kestis küll lühikest aega, ent jõudis ometi kõik tänavad katta lõhnava kommivaibaga, mis jalge all krudises. Koolilapsedki said veel oma kotid pärast tundide lõppu ilusasti täis. Eidekesed korjasid kompekke pearätikutesse ning tegid neist prisked kompsud. See oli üks tõeliselt tore päev. Paljud ootavad veel praegugi, et taevast jälle kompekke sajak, kuid see pilv ei ole enam Piombinosse sattunud.

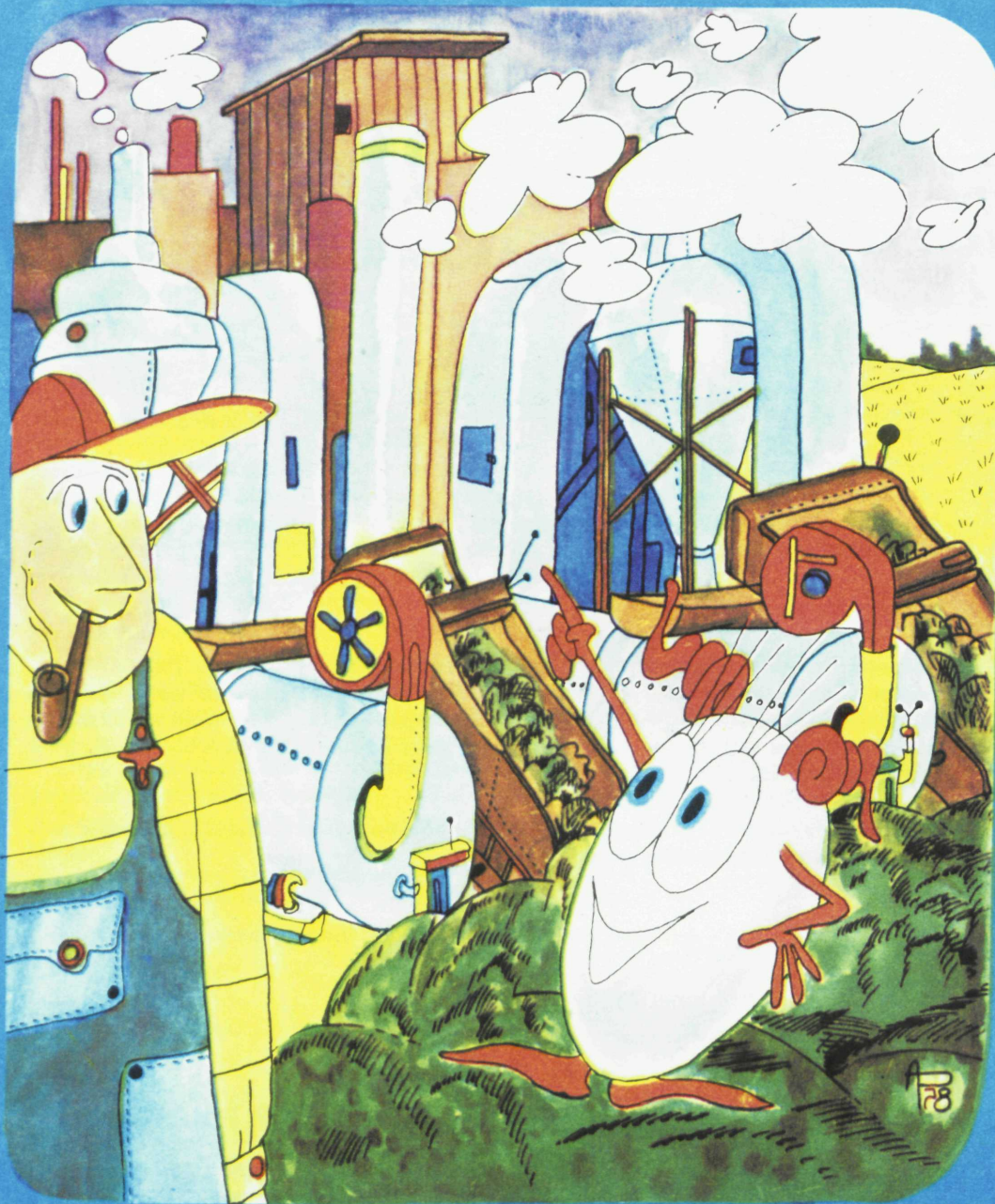
Tõlkinud TIINA RANDVIIR

ENT KEERUKUJU NII KANGESTI TIKKUS
MUUDKUI MÄNGIMA PIMESIKKU.

EI JÕUDNUDKI KOKKULEPPELE NAD —
ÜKSI MÄNGIDA KUMBAGI MÄNGU EI SAA.

SIIS LÄKSID NAD TEINE TEISELE POOLE,
JA SELLEGA TULIGI LÖPP MEIE LOOLE.

ROHULEIB ROHULEIB

Illustreerinud AVO PAISTIK

Kui Elju, Ene, Anne, Eino, Lembit — ja kes nad seal kõik olid — ühel hommikul õue jooksid, said nad aru, et midagi on teistmoodi kui harilikult. Nojah. Lepiku tagant tõi tuul isesugust võõrast, aga samal ajal ka tuttavat lõhna. See oli nagu tuleaseme või küpsekaali või sooja leiva või kõrbenud puu lõhn. Imelikult magus lõhn.

Klaabu oli samuti võõra lõhna kinni püüdnud.

«Kas tunnete!» kilkas ta. «See saab nüüd küll ainult ühte tähendada. Nad on rohuvalviku käiku lasknud. Rivisse võtt! Ekskursiooniks valmis! Kuidas see nüüd oligi: «mida Juku ei õpi, seda Juhan ei tea!»»

Paarikümne minuti pärast seisti juba teispoole lepinku uudismaaserval. Kevadest saadik oli siia veetud igasugust ehitusmaterjali, suuri trumleid ja muid seadmeid. Nüüd oli neist väike vabrik saanud. Korstnad suitsesid. Elektrimootorid undasid. Ventilatorid vuhistasid tuult. Ja värske peenekshekseldatud rohi, mida traktorid niidumaalt kogu aeg vedasid, voolas nagu oja trumlisse.

«Need kaks pikali pandud trumlit on kindla peale öliküttega ahjud, kus rohi ära kuivatatakse,» ütles Eino.

«Vaadake ise! Ühest otsast veab transportöörliint toored hekslid sisse, teisest otsast tulevad kuivad välja. Aga mis nendest hekslitest edasi saab!»

«Kohe teeme kindlaks,» pistis Klaabu piiksuma. «Sedamaid vaatan järele. Oma silm on kuningas.»

Minuti-paari pärast oli ta juba tagasi.

«Seal veskimajas jahvatatakse kuivadest hekslitest jahu. Ise nägin. Aga jahu kas pannakse kottidesse või pressitakse brikkideks.» Ja osavasti selja tagant või teab kust hallikasroheline brikketi välja tõmmanud, kuulutas Klaabu kõigest kõrist:

«Esimese sordi vitamiinirohke rohuleib! Kes soovib, see proovib!» Rohuleib käis käest kätte.

«Tädi rääkis, et loomadele meeldivad talvel väga niisugused brikketid,» ütles Ene. «Nüüd ma tean, miks. Kas teie ka teate!»

Elju ja Anne noogutasid.

«Neil on suve lõhn,» ütles Elju.

«Nad tuletavad loomadele koplielu meelde,» arvas Anne.

«Aga kas te seda ka teate, miks esimehele ja zootehnikule ja Ene tädile ja üldse kõigile lüpsjatele see vabrik väga meeldib!» nõudis Eino.

Seda tüdrukud ei teadnud. Eino pidi ise ära ütleva.

«Noh, rohuvalvabrikule on nii vihmased kui ka kuivad ilmad ühtemoodi head heinailmad.»

Kell näitas juba üheksandat öhtutundi, aga Marti polnud veel kusagil näha. Ema hüüdis aknast, isa käis õues otsimas. Keda ei olnud, see oli Mart.

Kodurahvas hakkas tõsiselt muretsema. Kuhu see poiss ometi kadus? Mis sest, et suve aeg ja suur valge väljas, lapsed pidid kella üheksaks toas olema — nii oli maja kord ja seadus.

«Mart ei tunne ju kella,» lohutas ema end mõttes ja lisas eneserahustuseks valjusti: «Poiss läks ehk Andrese juurde.» Andrese kodu juurest Mart tuppa toodigi. Tuli isa käekõrval, silmad märjad ja nina vesine.

«Nüüd on, jah, nutt lahti,» pahandas ema.

«Sind ei või enam üksi õue lastagil!»

«Ega lähegi!» kinnitas isa.

Mart hakkas valjemini nutma.

«Mis sa enam nutad!» ütles ema. «Või valutab kusagilt?»

Siit paistis pääsetee.

«Ai...! Silm valutab!» ulus poiss.

Ema pahameel asendus kokkumisega. «Ehk läks prügi silma?»

«Ei tea, ai-ai!» kisendas poiss edasi ja tõstis

Sinine suits

käe haige koha juurde.

«Näita siial!» kamandas teisest toast kohalerrutanud tädi Anni. Mart hoidis kõvasti kätt vasaku silma peal.

«Kukkusid või?» usutles ema edasi ja võttis vägisi Mardi käe silmalt.

«Ai-ai-ai! Valus on!..»

«Tule siial!» võttis tädi poisi sülle. «Kas väga valutab?»

«Jaa...!» nuuksus Mart.

«Tea, kui paneks kompressi...!» arvas ema. «Kutsu kiirabi!» andis tädi Anni nõu, «ega silmaga pole naljaasi!»

«Ei, ei... Kiirabi ei taha!» muutus Mart kartlikuks ja nuttki jäi vaiksemaks.

Vend Jüri vaatas asja kõrvalt.

«Vaadake, vaadake!» hüüdis ta korraga.

«Mardi suust tuleb sinist suitsu! Vale hakkab ikka suus suitsema, eks ole, isa?»

Vanad inimesed jäid vakka. Vait jäi Martki. Ta pigistas suu kõvasti kinni.

«Vaadake ise,» kilkas Jüri. «Mart, tee suu lahti!»

Mart ei teinud. Niiviisi kinnise suuga läks ta tädi Anni sülest nurka.

TILL JA LILL

AIAS KASVAB TILLIKE,
TEMA TAGA LILLEKE.
KANA LÄKS AEDA,
SIBLIS TILLI.
LAPS LÄKS AEDA,
NOPPIS LILLI.

EMA SUPP JÄI TILLITA,
PEENAR AIAS LILLETA.

TIIA ERNITS,
Võru 1. Keskkooli
IIb klassi õpilane

TUBLID KOERAD

MEIL ON KODUS KOERI KAKS.
NIMED NEIL ON TRIKS JA TRAKS.
TRIKS ON ISAL JAHIL ABIKS,
TRAKS ON MINUL KODUS ABIKS.
AEG MEIL KODUS KIIRELT RUTTAB,
TRIKS KA JAHILT KOJU TÕTTAB.
NÕUD SAAB KODUS TRILLI-TRALLI —
LASEME KÕIK KUKERPALLI.

REGINA JÕEÄÄR,
Türi 1. Keskkooli
Id klassi õpilane

MINU TÖÖD

Iga aastaga saan vanemaks ja see toob mulle ka uusi kohustusi ning töid. Minu kõige tähtsam töö on õppimine. Tahan hästi õppida. Püüan ka ema rohkem abistada, et talle rõõmu teha. Ema usaldas mulle sellel aastal väikese öe Anu lasteaiast toomise. Aga igal õhtul ma ei jõua lasteaeda, sest saan hilja koolist koju. Maja juures on mul oma peenar, mida ilusasti kastan ja rohin. Koolivaheajal olen aga kindlasti vanaisa juures. Vanaisa on mullikatalitaja ja ma saan temaga koos terve suve karjas käia.

ANDRES LIMBERG,
A. Lauteri nim. Märjamaa Keskkooli
IIa klassi õpilane

«Õunamaiad lapsed» — joonistanud KERSTI EENSALU
Võru Pioneeride Maja kunstiringist

MAAL VANAEMA JUURES

Mulle meeldib väga vanaema juures külas käia. Minu vanaema on hea. Ta oskab maitsevaid kooke küpsetada. Tihti ma aitan oma vanaema: toon puid tuppa, viin loomadele toitu. Vanaemal on lambad, kanad, jännes, koer ja kass. Eriti armsad on lambatalled. Talvel käisime isaga maal vanaema juures suusatasamas. Nüüd olen terve koolivaheaja maal.

MIKK ORUKIVI,
Tallinna 3. Keskkooli
Ib klassi õpilane

KÕIGE RASKEM TÖÖPÄEV

Olen juba neljandat aastat töö- ja puhkelaagris. See asub Tiirimetsa 8-kl. Kooli juures ja seal on tore olla. Hommikul viiakse meid bussiga tööle. Rohime ja harvendame. Lõunaks tuuakse meid sööma, pärast lõunat mängime koos ja õhtul läheme koju. Ühel päeval pärast lipu heiskamist viidi meid peete rohima. Nägime juba bussist, et põld on hirmsasti orasheina täis kasvanud. Taimed olid väga väikesed. Hakkasime tööle. Äkki käis kõps! ja kõblas oligi katki. Edasi tegin käsitsi. See väsisat väga ära. Kui koju sain, sõin kõhu täis ja puhkasin veidi. See oli minu meelest kõige raskem tööpäev.

ELIIS NIIT,
Tiirimetsa 8-kl. Kooli
IV klassi õpilane

ARVA ARVA! ARVA

K			U
K			A
K			S
K			K
K			R

K			N
K			P
K			L
K			G
K			U

Siit saad teada kümme looma ja linnu nimetust, kui kirjutad tühjadesse ruutu-
desse õiged tähed.

Kindlasti saad kohe aru, mis on piltidele joonistatud. Kui aga kirjutad ette sõna KÄO või sõna KÄSI, tulevad hoopis uue tähendusega sõnad.

1		14	
2		15	
3		16	
4		17	
5		18	
6		19	
7		20	
8		21	
9		22	
10		23	
11		24	
12		25	
13		26	

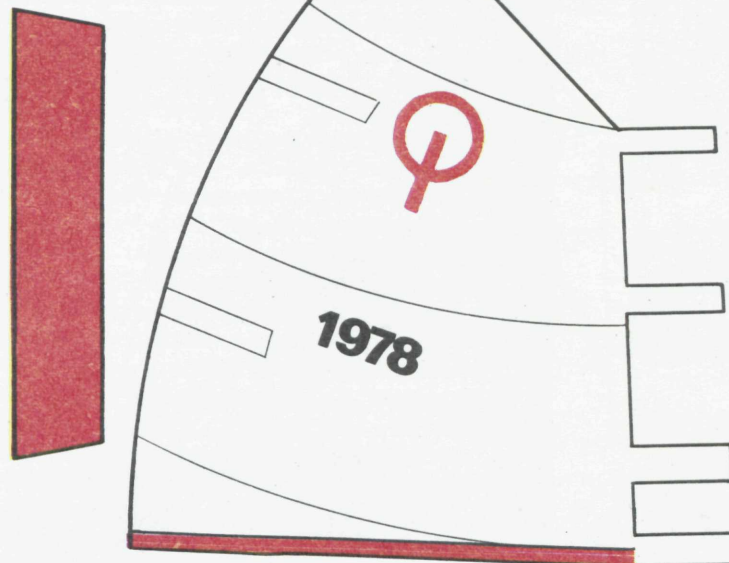
Kui kirjutad numbrite kõrvale õiges järjekorras lähestiku, saad alumisest reast numbrite asendamisel tähtedega mõistatuse. Lahenda see ära.

22·9· 14·20·1 22·24·14·20·1

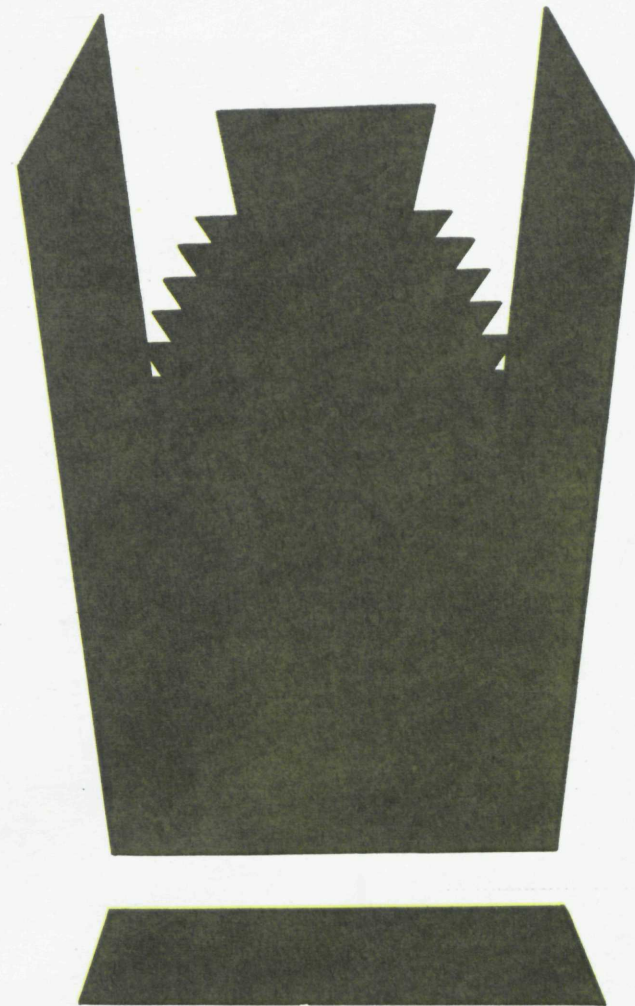
11·25·14·20·1 11·24·14·20·1

18·9·12·13·1·16·9·12·7·21

18·24·8·22·1·20·21·18

OPTIMIST

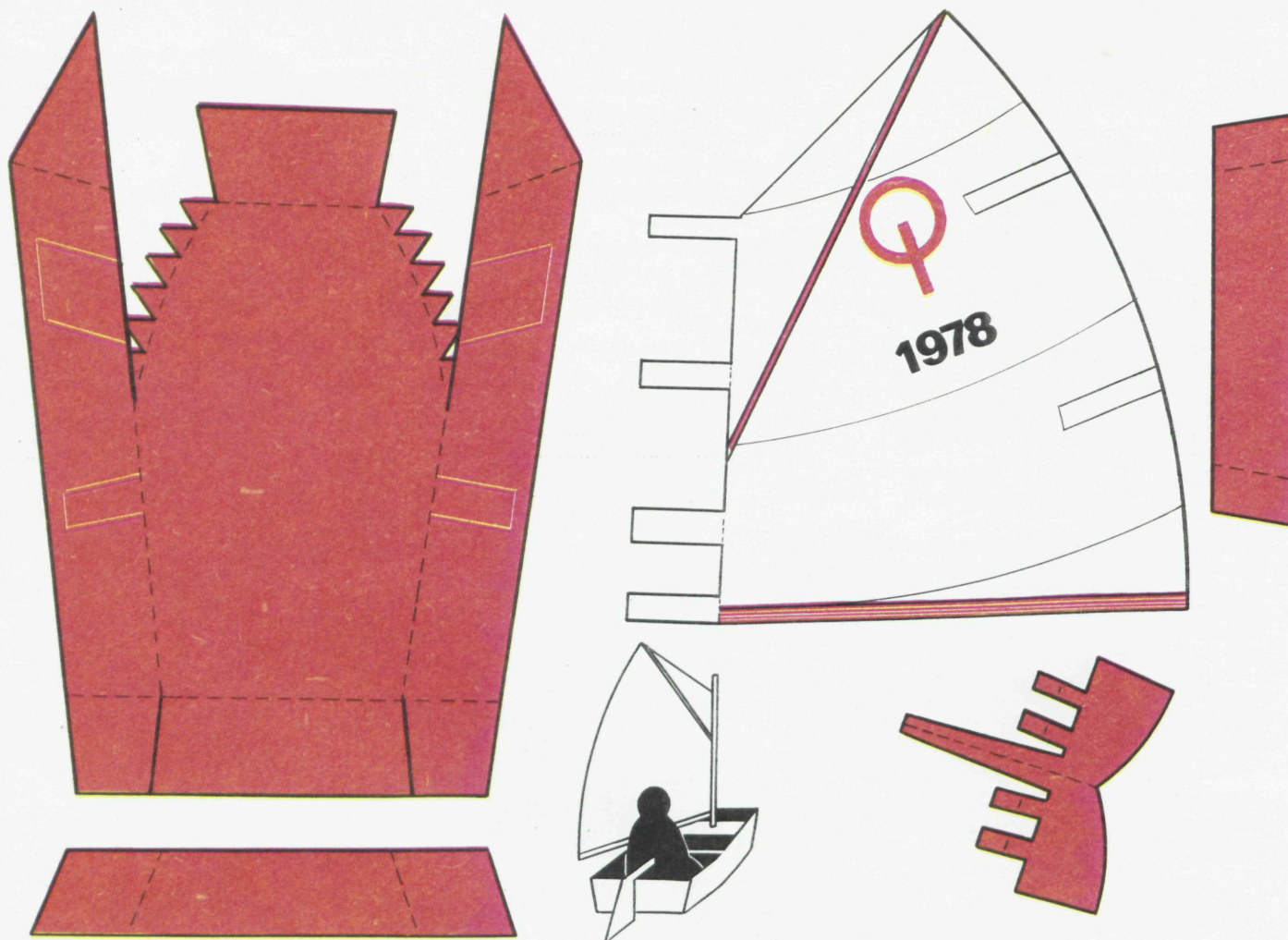
KES SIIN ELAVAD?

KLAABU
POST-
KAST

Seekord võttis Klaabu suurest kirjapakist välja Anneli Nuuma kirja. Anneli õpib Tartu 7. Keskkoolis. Ta lahendas õigesti juunikuu «Tähekeses» ilmunud Klaabu mõistatused ja saab preemiaks spordikoti.

Lõika paadi kere pidevat joont mööda välja ja voldi punktiirjoont mööda kokku. Kui liimid veel paadi esiosa ehk vööri ja tagaosaga ehk ahtri kokku, siis ongi paadi kere valmis.

Seejärel lõika välja kaks kõrvalolevat pabeririba. Ühest saab masti alus, teisest vahesein (vaata joonist). Masti aluse alla pane tükk penoplasti või kork.

Nüüd lõika välja puri. Mastiks võta tühi pastapliiatsüdamik

ja liimi puri kinnitusribade abil selle külge. Pastapliiatsüdamiku metallots torika korgi või penoplasti sisse.

Jääb veel välja lõigata rool. Voldi see punktiirli mööda pooleks ja liimi kokku. Kinnitusribad jäta lahti, sest nende abil kleebid rooli paadi kere külge.

Purjetaja vooli plastiliinist ja pane ta istuma rooli juurde. Purjetajal on alati kaasas päästevest, aer ja väike ämber. Tee need ise ja siis võid sõitma minna.

PANE MULLE NIMI

TUULT PURJEDESSE

Kõige tähtsamad spordivõistlused on olümpiamängud. 1980. aastal toimuvad need Moskvas. Võisteldakse jooksudes, hüpetes, ujumises, jalgrattasõidus, maadluses, pallimängudes ja veel paljudel teistel spordialadel. Olümpiamängude purjetamisvõistlused toimuvad Tallinna lähel. Praegu tehakse selleks ettevalmistusi, et sportlastel hästi läheks, et neid miski ei segaks. Et igal võistlejal ka õnne oleks, on olümpiamängudel maskott, õnnetooja.

Tallinna purjeregati õnnetoojaks on hülgepoiss. Nime tal veel pole. Hülgepoisi nimi peaks olema niisugune, mis meenutaks merd ja purjekaid. Seni pole taolist veel leitud. Kui sul on mõni ilus nimi varuks, kirjuta sellest kiiresti «Tähekesse» toimetusele. Võib juhtuda, et sinu pakutud nimi osutubki teistest paremaks.

Ka sportlased valmistuvad olümpiamängudeks. Selle kuu keskpaiku on Tallinna lähel palju purjekaid. Toimub kolmekümnes Balti regatt. Mitmete maade sportlased tulevad võistlema ja tutvuma kohaga, kus toimub olümpiamängude purjeregatt.

Tule nüüd sinagi korraks Piritale. Tule hommikul, nii kella kümne paiku. Siis hakkavad purjekad merele minema. Seda sagimist on tore vaadata. Osa purjekaid on juba vees, osa veel kaldal. Neid on suuri ja väikseid. On selliseid, kuhu mahub vaid üks mees, aga ka selliseid, kus sõidetakse kolmekesi. Nagu muudelgi spordialadel, ei võistle kõik purjekad korraga. See poleks aus. On lepitud kokku, et omavahel võistlevad ainult ühesugused, ühte klassi kuuluvad purjekad. Olümpiamängudel on klasse kuus. Kuidas neid ära tunda! Vaata purjeid! Seal näed mitmesuguseid märke ja tähti. Kõik ühesugused purjekad kuuluvad ühte klassi ja purjel on ühesugused märgid.

Kõige väiksemad on «Finnid». Nendel sõidab ainult üks mees, «Finni» purjel näete kahte lainet \approx . See ongi selle klassi märk ehk tähis. Veidi suuremad kuuluvad klassi «470». Nendel purjel on number ~~470~~. «Lendavate Hollandlaste» purjel on tähed FD. Mõlemale purjekale mahub kaks meest. Veelgi suuremad purjekad on «Tähed». Purjel on viisnurk \star . Ka «Tähel» sõidab kaks meest.

Kõige suuremad on «Solingud» (hääldatakse: suuling). Nende purjel on märk Ω ja meeskonnas kolm meest. Olümpiamängudel võistlevad veel katama-

raanid, kahe kerega purjekad. Purjel on märk Σ ja meeskonnas kaks meest. Kõiki neid purjekaid näed siin piltidel.

Kõige suuremad on «Solingud» (hääldatakse: suuling). Nende purjel on märk Ω ja meeskonnas kolm meest. Olümpiamängudel võistlevad veel katama-

raanid, kahe kerega purjekad. Purjel on märk Σ ja meeskonnas kaks meest. Kõiki neid purjekaid näed siin piltidel.

ENN SEPP

Esikaanel ÜLLE MEISTRI joonistus «Viime põllule einet».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тähekesse» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. Типография Издательства ЦК КП Эстонии. Tallinn, 200090. Пярну маantee, 67-а. Адрес редакции: ЭССР, Таллин, 200 101, Обьект 2 печ. листа. Цена, 15 коп. ГИ-Заназ № 2239. Тираж 69 000.

ELKNU Keskkomitee ja ENSV Pioneeriorganisatsiooni Nõukogu lasteajakiri «Täheke» nr. 8 — 1978. Ajakiri asutatud jaanuaris 1960. Ilmub kord kuus. EKP Keskkomitee Kirjastus. Toimetuse aadress: Tallinn 200 101, Pärnu mnt. 67-a. Toimetis käsikirju ei tagasta.

Kolleegium: E. Haamer, V. Kofkas, E. Mardi (peatoimetaja), H. Mänd, A. Piirma, H. Rattiste. Telefonid: peatoimetaja E. Mardi 681-495, vastutav sekretär J. Pirita 681-497, vanemtoimetaja J. Rannap 681-497, kunstiline toimetaja E. Pikk 681-400, toimetaja A. Jürgens 681-538, sekretär H. Väli 681-400.

Laduda antud 3. VII 1978. Trükkida antud 21. VII 1978. Trükiary 69 000. Ofsetpaber nr. 1. 60x90/8. Trükipoognaid 2. Arvestuspooignaid 2,83. MB-00148. Tellimise nr. 2239. EKP Keskkomitee Kirjastuse trükikoda. Tallinn 200 090, Pärnu mnt. 67-a.

PIONEERIDEL

on kaunis traditsioon —

VABARIIKLIK KOKKUTULEK

Seekord sõideti Hiiumaalt ja Valgast, Rakverest ja Pärnust, Tallinnast ja kõikjalt meie vabariigist

Viljandi lähedale Siniallikule. XI kokkutuleku pühendasid pioneerid oma vanema venna, komso-moli 60. aastapäevale. Pioneerid töötasid:

● Peame kalliks pioneeride kokkutulekute traditsioone.

● Ausas võistluses teeme kindlaks tublimatest tublimad, parematest parimad.

● Sadagu vihma või rahet, paistku päike või helkigu kuu, hammustagu sääsk või hõõrugu king — pioneer ei virise.

● Hoiame kokkutuleku elulõket ja lahkudes võtame kaasa lõkkesõe, et igas linnas ja rajoonis jätkuks pioneeride huvitav tegevus.

Pioneerid pidasid vapralt antud lubadust.

Pildid tegi VIILU MAASK

